

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Οντοκεντρικός Προγραμματισμός

Ενότητα 8: C++ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ STL, ΔΟΜΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Βιβλιοθήκη STL

Ιωάννης Χατζηλυγερούδης, Χρήστος Μακρής

Πολυτεχνική Σχολή

Τμήμα Μηχανικών Η/Υ & Πληροφορικής

Βιβλιοθήκη STL

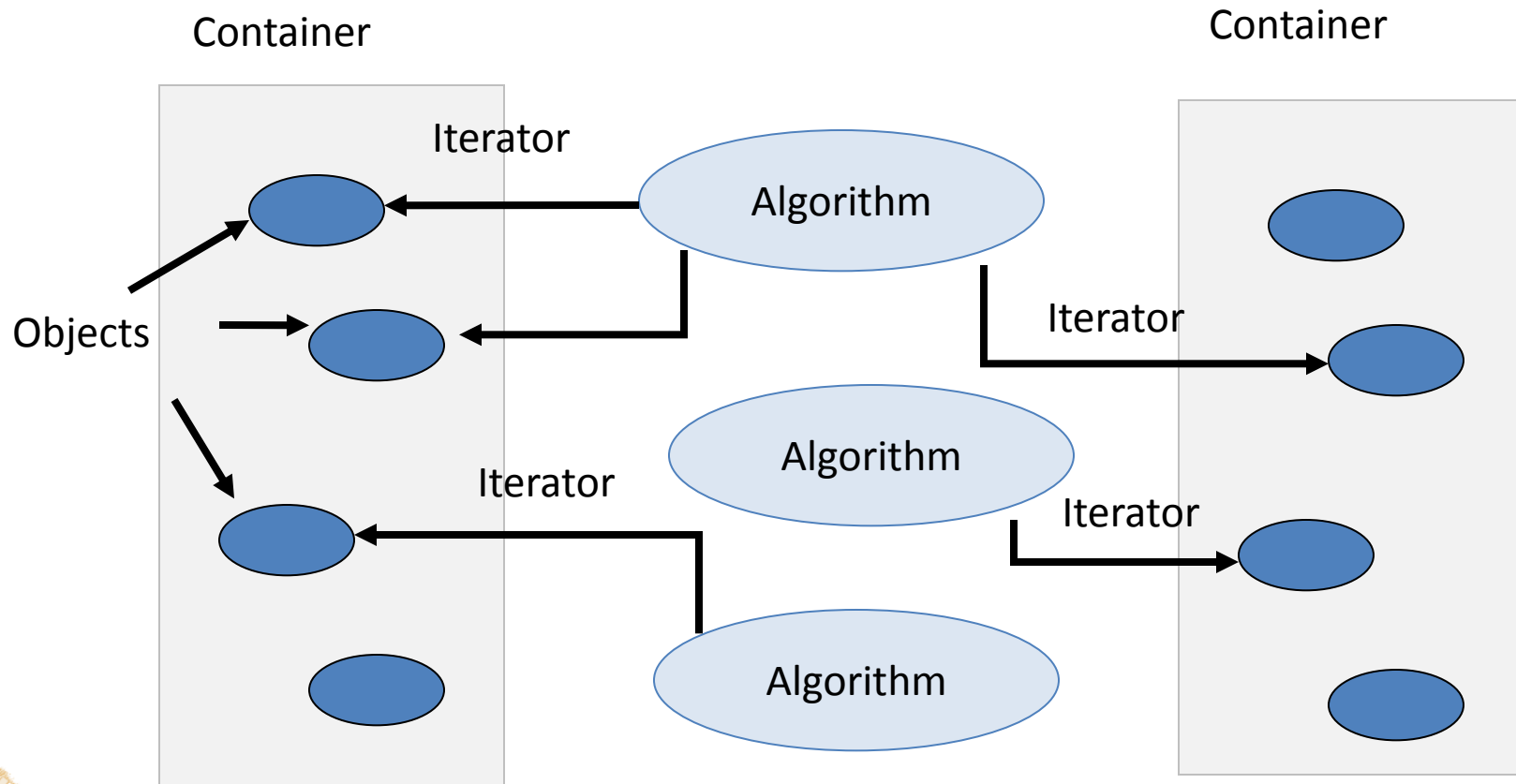
Standard Template Library

- Η standard template library (STL) αποτελείται
 - Containers
 - Algorithms
 - Iterators
- Ένας **container** ένας τρόπος οργάνωσης μίας συλλογής αντικειμένων στην μνήμη
- **Algorithms** στην STL είναι διαδικασίες που εφαρμόζονται στους containers για να επεξεργαστούν τα δεδομένα τους, πχ. Αναζήτηση αντικειμένου
- **Iterators** είναι μία γενίκευση των δεικτών (pointers), δείχνουν αντικείμενα μέσα σε έναν container

Containers, Iterators, Algorithms

Οι αλγόριθμοι χρησιμοποιούν iterators για να αλληλεπιδράσουν
Με Αντικείμενα των containers

Containers

- Ένας **container** είναι ένας τρόπος να αποθηκεύσουμε δεδομένα, είτε βασικούς τύπους είτε αντικείμενα κλάσεων.
- Η STL παρέχει διάφορους βασικούς τύπους containers
 - `<vector>` : one-dimensional array
 - `<list>` : double linked list
 - `<deque>` : double-ended queue
 - `<queue>` : queue
 - `<stack>` : stack
 - `<set>` : set
 - `<map>` : associative array

Sequence Containers

- Ένας **sequence container** αποθηκεύει ένα σύνολο αντικειμένων στην ακολουθία , με άλλα λόγια κάθε αντικείμενο (εκτός από το πρώτο και το τελευταίο) ακολουθείται από ένα συγκεκριμένο αντικείμενο: `<vector>`, `<list>` and `<deque>`
- Οι κλασικοί C++ πίνακες με σταθερό μέγεθος δεν μεταβάλλονται κατά την εκτέλεση έχουν το πλεονέκτημα της τυχαίας προσπέλασης
- `<vector>` είναι επεκτάσιμος τύπος αλλά οι εισαγωγές/διαγραφές στο μέσω είναι αργά.

Sequence Containers

- `<list>` είναι διπλά διασυνδεδεμένη λίστα και είναι γρήγορη η εισαγωγή/διαγραφή αλλά αργή η προσπέλαση
- `<deque>` είναι ουρά δύο άκρων, δηλαδή εισάγει και διαγράφει στοιχεία από τα δύο άκρα → `stack + queue + list`

Associative Containers

- Ένα **associative container** είναι **non-sequential** και χρησιμοποιεί ένα κλειδί (*key*) για την προσπέλαση των αντικειμένων. Τα κλειδιά είναι αριθμοί ή συμβολοσειρές χρησιμοποιούνται από τον **container** για να διαχειριστεί τα **αντικείμενα** με μία σειρά , πχ λεξικό.

Associative Containers

- Ένα **<set>** αποθηκεύει ένα αριθμό αντικειμένων που περιέχουν κλειδιά. Τα κλειδιά είναι τα χαρακτηριστικά που χρησιμοποιούνται για την διάταξη των στοιχείων.

Πχ. Ένα `set` μπορεί να αποθηκεύει αντικείμενα της κλάσης

`Person` που διατάσσονται αλφαβητικά ανάλογα με το όνομα τους

- Ένα **<map>** αποθηκεύει ζευγάρια αντικειμένων : ένα **κλειδί** και μία συσχετιζόμενη **τιμή**. Ένα `<map>` είναι αντίστοιχο με έναν πίνακα αλλά αντί για αριθμούς δείκτες μπορούν να χρησιμοποιηθούν οποιοδήποτε τύπου αντικείμενα
- `<set>` και `<map>` επιτρέπουν ένα κλειδί για κάθε τιμή ενώ τα `<multiset>` και `<multimap>` επιτρέπουν πολλές εμφανίσεις

Vector Container

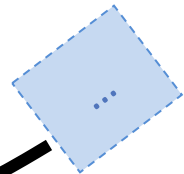
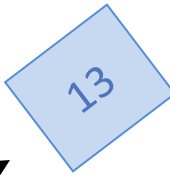
```
int array[5] = {12, 7, 9, 21, 13};  
vector<int> v(array,array+5);
```


`v.pop_back();`

`v.push_back(15);`

0 1 2 3 4

`v.begin();`

`v[3]`

Vector Container

```
#include <vector>
#include <iostream>
```

```
vector<int> v(3);
```

```
v[0]=23;
```

```
v[1]=12;
```

```
v[2]=9; // πλήρης
```

```
v.push_back(17); // προσθήκη νέου στοιχείου στο τέλος
```

```
for (int i=0; i<v.size(); i++)
```

```
    cout << v[i] << " "; // random access - στοιχείο i
```

```
cout << endl;
```


Vector Container

```
#include <vector>
#include <iostream>

int arr[] = { 12, 3, 17, 8 }; // απλός πίνακας
vector<int> v(arr, arr+4);    // αρχικοποίηση vector από πίνακα

while ( ! v.empty() ) {    // Μέχρι να αδειάσει
    cout << v.back() << " "; // εκτύπωση του τελευταίου στοιχείου
    v.pop_back();           // αφαίρεση του τελευταίου στοιχείου
}
cout << endl;
```


Δημιουργοί Vector

- Ένας vector μπορεί να αρχικοποιηθεί δίνοντας το μέγεθος του και τον τύπο του αντικειμένου (prototype) ή άλλον vector.

```
vector<Date> x(1000); // δημιουργεί vector μεγέθους 1000  
                    // απαιτεί ύπαρξη default constructor στην Date
```

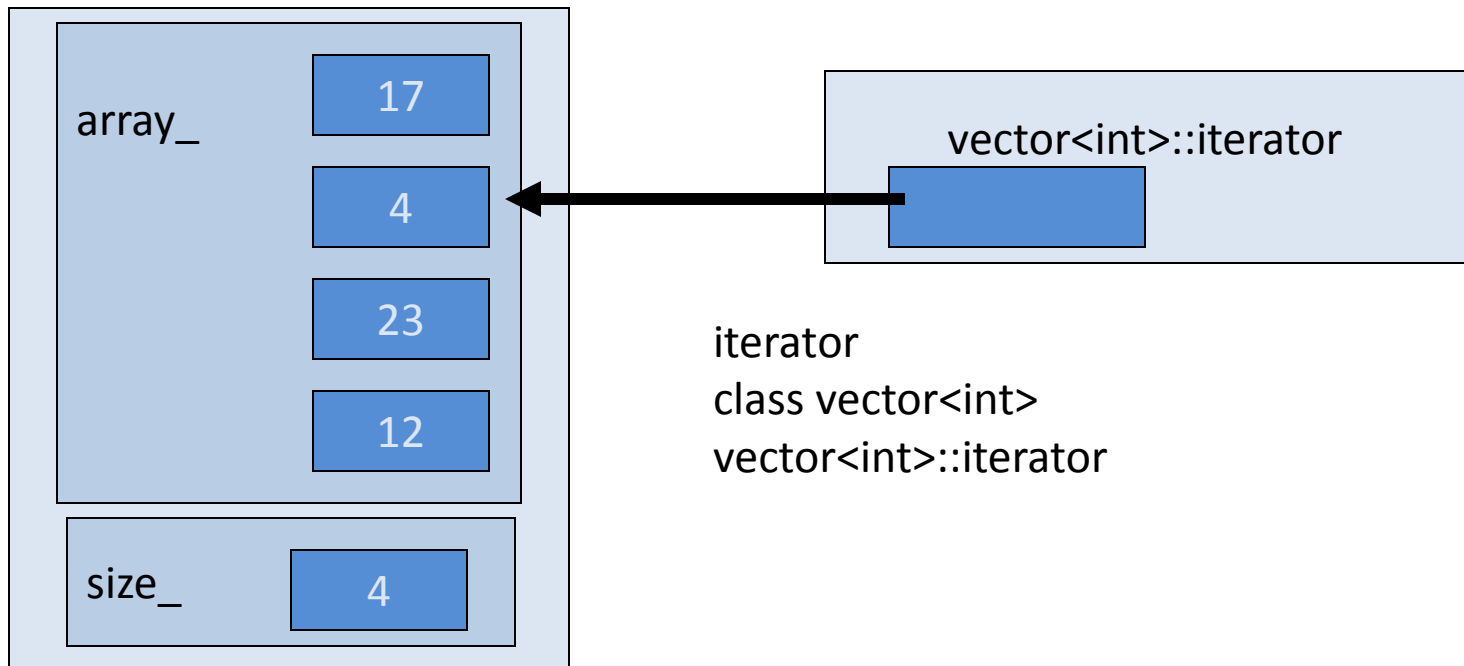
```
vector<Date> dates(10, Date(17, 12, 1999));  
                // αρχικοποίηση όλων σε 17.12.1999
```

```
vector<Date> y(x); // αρχικοποίηση του vector y με τον vector x
```


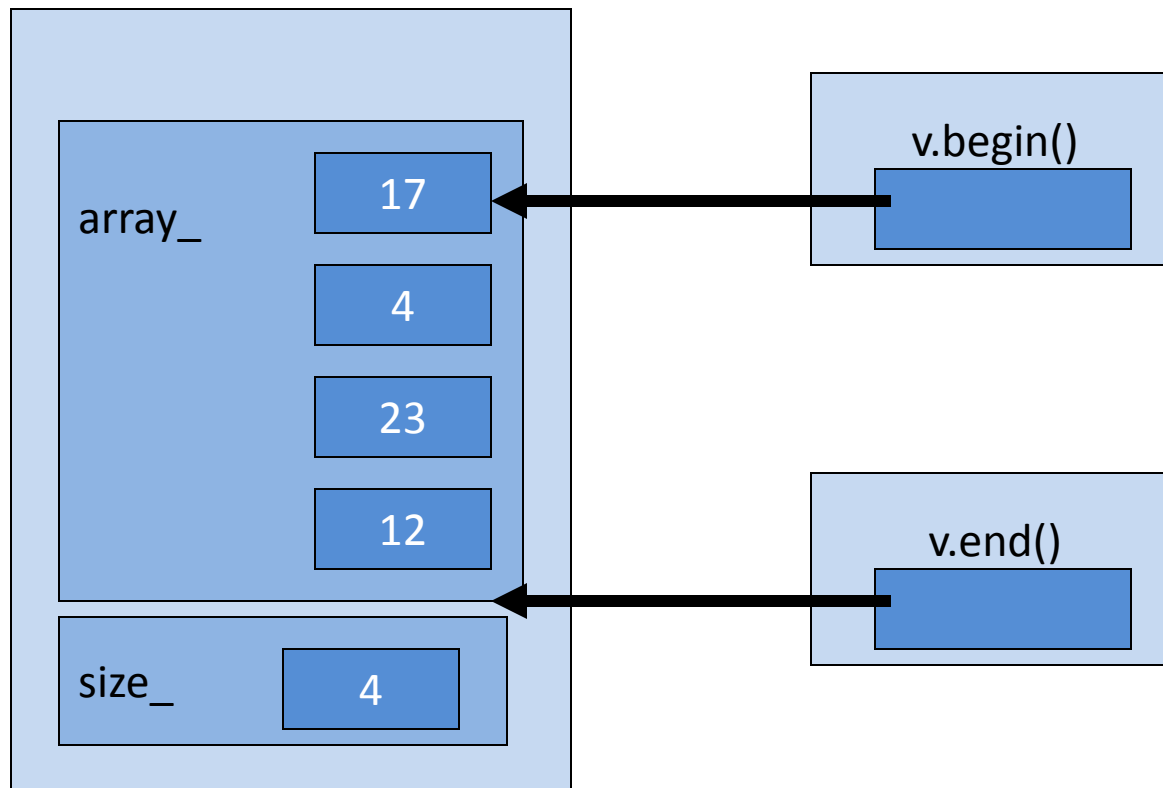
Iterators

- **Iterators** είναι **pointer-like** αντικείμενα που χρησιμοποιούνται για την **προσπέλαση** αντικειμένων σε έναν **container**.
- Χρησιμοποιούνται για να κινούνται σειριακά από αντικείμενο σε αντικείμενο → *iterating* διαμέσου ενός container.

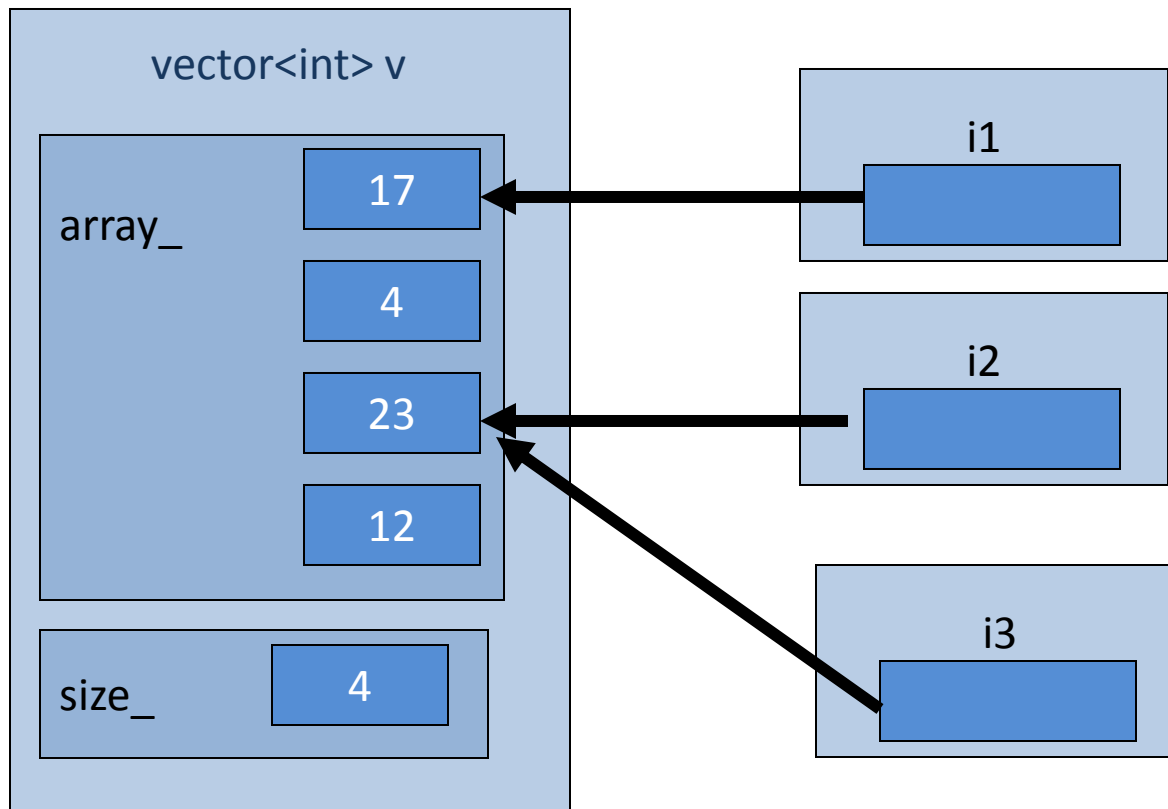
Iterators

- Οι member functions `begin()` και `end()` επιστρέφουν έναν iterator στο πρώτο και τελευταίο στοιχείο του container

Iterators

- Μπορούμε να έχουμε πολλαπλούς iterators ταυτόχρονα

Iterators

```
#include <vector>
#include <iostream>

int arr[] = { 12, 3, 17, 8 };
vector<int> v(arr, arr+4);

vector<int>::iterator iter=v.begin(); // δήλωση iterator και ανάθεση ώστε να
//δείχνει στο πρώτο στοιχείο του vector

cout << "first element of v=" << *iter; // Με τον τελεστή * παίρνουμε το
// στοιχείο που δείχνει ο iterator

iter++; // ο iterator δείχνει τώρα στο επόμενο στοιχείο

iter=v.end()-1; // ο iterator δείχνει τώρα στο τελευταίο στοιχείο
```


Iterators

```
int max(vector<int>::iterator start, vector<int>::iterator end) {  
    int m=*start;  
    while(start != stop) {  
        if (*start > m) m=*start; ++start;  
    }  
    return m;  
}
```

```
cout << "max of v = " << max(v.begin(),v.end());
```


Iterators

```
#include <vector>
#include <iostream>

int arr[] = { 12, 3, 17, 8 };
vector<int> v(arr, arr+4);

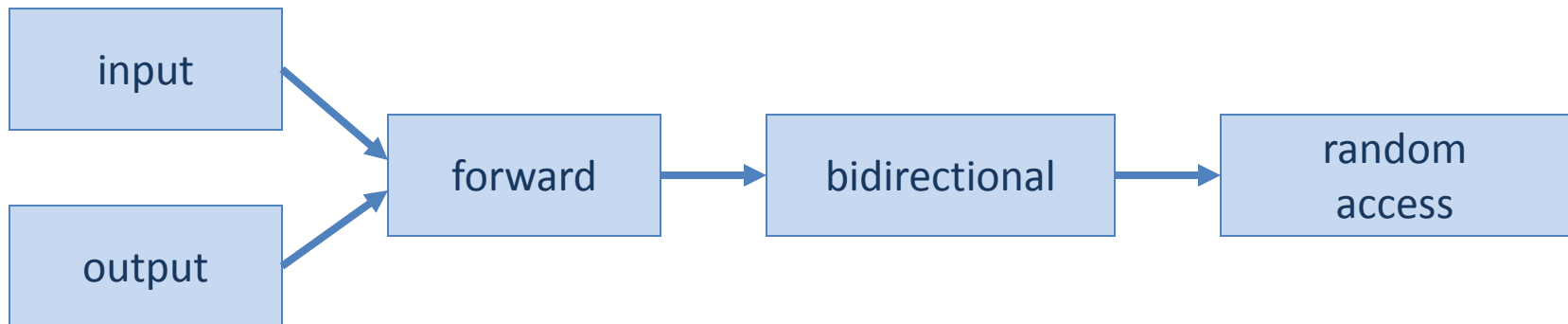
for (vector<int>::iterator i=v.begin(); i!=v.end(); i++) {
    cout << *i << " ";
}

cout << endl;
```


Κατηγορίες Iterator

- Δεν είναι δυνατό κάθε iterator να χρησιμοποιηθεί με κάθε container πχ. η κλάση λίστα δεν δίνει random access iterator
- Κάθε αλγόριθμος απαιτεί έναν iterator με κάποιες συγκεκριμένες ιδιότητες πχ. Να χρησιμοποιεί το [] τελεστή για random access
- Οι Iterators χωρίζονται σε 5 κατηγορίες όπου κάθε κατηγορία εμπεριέχει την κατώτερη της.

For_Each() Algorithm

```
#include <vector> #include <algorithm>
#include <iostream>
```

```
void show(int n) {
    cout << n << " ";
}
```

```
int arr[] = { 12, 3, 17, 8 };
vector<int> v(arr, arr+4);
```

```
for_each (v.begin(), v.end(), show);
// εφαρμογή της συνάρτησης show
// σε κάθε στοιχείο του vector v
```


Find() Algorithm

```
#include <vector> #include <algorithm>
#include <iostream>

int key;
int arr[] = { 12, 3, 17, 8, 34, 56, 9 };
vector<int> v(arr, arr+7);
vector<int>::iterator iter;

cout << "enter value :";
cin >> key;
iter=find(v.begin(),v.end(),key); // finds integer key in v

if (iter != v.end())
    cout << "Element " << key << " found" << endl;
else
    cout << "Element " << key << " not in vector v" << endl;
```


Find_If() Algorithm

```
#include <vector>
#include <algorithm>
#include <iostream>

Bool mytest(int n) {
    return (n>21) && (n <36);
};

int arr[] = { 12, 3, 17, 8, 34, 56, 9 };
vector<int> v(arr, arr+7);
vector<int>::iterator iter;

iter=find_if(v.begin(),v.end(),mytest);
    // βρίσκει στοιχείο στον v για το οποίο η mytest επιστρέφει true

if (iter != v.end())
    cout << "found " << *iter << endl;
else
    cout << "not found" << endl;
```


Count_If() Algorithm

```
#include <vector>
#include <algorithm>
#include <iostream>

Bool mytest(int n) {
    return (n>14) && (n <36);
};

int arr[] = { 12, 3, 17, 8, 34, 56, 9 };
vector<int> v(arr, arr+7);

int n=count_if(v.begin(),v.end(),mytest);
    // μετράει για πόσα στοιχεία του v η mytest επιστρέφει true

cout << "found " << n << " elements" << endl;
```


List Container

- Ένας STL list container είναι μία διπλά διασυνδεδεμένη λίστα: κάθε αντικείμενο δείχνει στον προηγούμενο και στον επόμενο
- Είναι δυνατό να προσθέσουμε/αφαιρέσουμε στοιχεία από τα δύο άκρα της λίστας
- Δεν επιτρέπει random access αλλά μπορούμε να εισάγουμε/διαγράψουμε από την μέση καθώς και να συνενώσουμε και να διατάξουμε

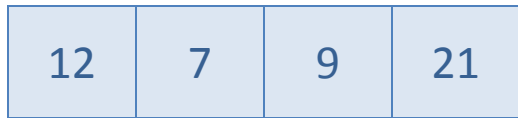

List Container

```
int array[5] = {12, 7, 9, 21, 13};  
list<int> li(array,array+5);
```


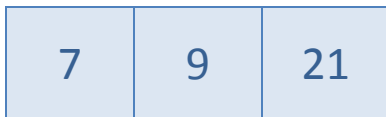
li.pop_back();

li.push_back(15);

li.pop_front();

li.push_front(8);

li.insert()

Insert Iterators

- Η χρήση του copy algorithm διαγράφει τα υπάρχοντα στοιχεία

```
#include <list>
int arr1[] = { 1, 3, 5, 7, 9 };
int arr2[] = { 2, 4, 6, 8, 10 };
list<int> l1(arr1, arr1+5);
list<int> l2(arr2, arr2+5);
copy(l1.begin(), l1.end(), l2.begin());
// αντιγραφή των στοιχείων του l1 στο l2 (τα στοιχεία του l2 διαγράφονται)
// l2 = { 1, 3, 5, 7, 9 }
```


Insert Iterators

- Οι operators διαφοροποιούν τη συμπεριφορά του copy algorithm
 - back_inserter : εισάγει νέο στοιχείο στο τέλος
 - front_inserter : εισάγει νέο στοιχείο στην αρχή
 - inserter : εισάγει νέο στοιχείο σε θέση

```
#include <list>
int arr1[]={ 1, 3, 5, 7, 9 };
int arr2[]={ 2, 4, 6, 8, 10 };
list<int> l1(arr1, arr1+5);
list<int> l2(arr2, arr2+5);
copy(l1.begin(), l1.end(), back_inserter(l2)); // χρήση back_inserter
// adds contents of l1 to the end of l2 = { 2, 4, 6, 8, 10, 1, 3, 5, 7, 9 }
copy(l1.begin(), l1.end(), front_inserter(l2)); // use front_inserter
// adds contents of l1 to the front of l2 = { 9, 7, 5, 3, 1, 2, 4, 6, 8, 10 }
copy(l1.begin(), l1.end(), inserter(l2,l2.begin()));
// adds contents of l1 at the "old" beginning of l2 = { 1, 3, 5, 7, 9, 2, 4, 6, 8, 10 }
```


Sort & Merge

- Sort και merge

```
#include <list>

int arr1[] = { 6, 4, 9, 1, 7 };
int arr2[] = { 4, 2, 1, 3, 8 };
list<int> l1(arr1, arr1+5);
list<int> l2(arr2, arr2+5);
l1.sort(); // l1 = {1, 4, 6, 7, 9}
l2.sort(); // l2 = {1, 2, 3, 4, 8}
l1.merge(l2); // merges l2 into l1
// l1 = { 1, 1, 2, 3, 4, 4, 6, 7, 8, 9}, l2 = {}
```


Functions Objects

- `sort`, `merge`, `accumulate` μπορούν να πάρουν σαν ορίσματα ένα `function object`
- Το `function object` είναι ένα αντικείμενο μιας `template class` που έχει ένα `single member function` : the overloaded operator `()`
- Είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν `user-written functions` στη θέση των `pre-defined function objects`

```
#include <list> #include <functional>
int arr1[] = { 6, 4, 9, 1, 7 };
list<int> l1(arr1, arr1+5);
```

```
l1.sort(greater<int>()); // χρήση function object greater<int>
// για ταξινόμηση αντίστροφης σειράς l1 = { 9, 7, 6, 4, 1 }
```


Function Objects

- Ο algorithm `accumulate` συναθροίζει δεδομένα πάνω από τα στοιχεία πχ `sum of elements`

```
#include <list>
#include <functional>
#include <numeric>

int arr1[] = { 6, 4, 9, 1, 7 };
list<int> l1(arr1, arr1+5); // αρχικοποίηση l1 απο arr1

int sum = accumulate(l1.begin(), l1.end(), 0, plus<int>());
int sum = accumulate(l1.begin(), l1.end(), 0); // ισοδύναμο
int fac = accumulate(l1.begin(), l1.end(), 0, times<int>());
```


User Defined Function Objects

```
class squared_sum{  
public:  
    int operator() (int n1, int n2) {  
        return n1+n2*n2;  
    }  
};
```

```
int sq = accumulate(l1.begin(), l1.end() , 0, squared_sum() );  
        // computes the sum of squares
```


User Defined Function Objects

```
template <class T>
class squared_sum {
public:
    T operator() (T n1, T n2) {
        return n1+n2*n2;
    }
};

vector<complex> vc;
complex sum_vc;
vc.push_back(complex(2,3));
vc.push_back(complex(1,5));
vc.push_back(complex(-2,4));
sum_vc = accumulate(vc.begin(), vc.end(), complex(0,0), squared_sum<complex>() );
// computes the sum of squares of a vector of complex numbers
```


Associative Containers

- Σε ένα associative container τα αντικείμενα δεν σχηματίζουν ακολουθία αλλά δενδρικές δομές ή hash table.
- Τα προτερήματα τους είναι η ταχύτητα αναζήτησης (δυναμική κλπ)
- Η αναζήτηση γίνεται με βάση το κλειδί που είναι είτε αριθμός είτε συμβολοσειρά
- Η *value* είναι ένα χαρακτηριστικό των objects στο container
- Η STL έχει δύο βασικά associative containers
 - sets and multisets
 - maps and multimaps

Sets and Multisets

```
#include <set>
string names[] = {"Yiannis", "Takis", "Petros", "Christos", "Anestis"};

set<string, less<string> > nameSet (names, names+5);
    // δημιουργία σετ με ονόματα αλφαβητικά ταξινομημένα

nameSet.insert("Eleni"); // εισαγωγή νέων στοιχείων
nameSet.insert("Maria");
nameSet.erase("Petros"); // αφαίρεση στοιχείου
set<string, less<string> >::iterator iter; // set iterator
string searchname;
cin >> searchname;
iter=nameSet.find(searchname); // εύρεση του ονόματος στο σετ

if (iter == nameSet.end()) // έλεγχος αν ο iterator δείχνει στο τέλος
    cout << searchname << " not in set!" <<endl;
else
    cout << searchname << " is in set!" <<endl;
```


Set and Multisets

```
string names[]={"Yiannis","Takis","Petros","Christos","Anestis"};

set<string, less<string> > nameSet(names, names+5);
set<string, less<string> >::iterator iter; // set iterator

iter=nameSet.lower_bound("K");
    // set iterator to lower start value "K"

while (iter != nameSet.upper_bound("Z"))
    cout << *iter++ << endl;
// displays Petros, Takis, Yiannis
```


Maps and Multimaps

- Ένα map αποθηκεύει pairs `<key, value>` ενός key object και ενός associated value object.
- Το key object περιέχει ένα key με το οποίο αναζητούμε και το value object περιέχει τις πληροφορίες
- Το key μπορεί να είναι string, πχ όνομα, ΑΣΤ, ή αριθμός

Maps and Multimaps

```
#include <map>
string names[]= {"Yiannis", "Takis", "Petros", "Christos", "Anestis"};
int numbers[]= {62622, 56879, 12587, 387546, 98794};

map<string, int, less<string> > phonebook; map<string, int,
less<string> >::iterator iter;

for (int j=0; j<5; j++)
    phonebook[names[j]]=numbers[j]; // αρχικοποίηση

for (iter = phonebook.begin(); iter !=phonebook.end(); iter++)
    cout << (*iter).first << " : " << (*iter).second << endl;
cout << "Phone of Yiannis is: " << phonebook["Yiannis"] << endl;
```


Professor Class

```
Class Professor {  
    private: string lastName;  
             string firstName;  
             long  phoneNumber;  
  
    public:  
        person(string lana, string fina, long pho) : lastName(lana),  
                                                    firstName(fina), phonenumber(pho) {}  
  
        bool operator<(const person& p);  
        bool operator==(const person& p);  
}
```


Maps & Multimaps

```
Professor p1 ("Ioannis", "Hatzis", 284545632);  
Professor p2 ("Christos", "Makris", 226874521);  
Professor p3 ("Nikos", "Ioannou", 284586541);
```

```
multiset< Professor, less< Professor >> profSet;  
multiset< Professor, less< Professor >>::iterator iter;
```

```
profSet.insert(p1);  
profSet.insert(p2);  
profSet.insert(p3);
```


Πρόσθετο Υλικό

- Μελετήστε και τα παραδείγματα από τα **Κεφάλαια 15, 16** του βιβλίου:
«C++ How to Program, 9/e Paul & Harvey Deitel»
http://media.pearsoncmg.com/ph/esm/deitel/cpp_hpt_9/code_examples/Code_Examples.zip

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.1

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright: Πανεπιστήμιον Πατρών, Ιωάννης Χατζηλυγερούδης, 2015.
«Οντοκεντρικός Προγραμματισμός». Έκδοση: 1.0.1 Πάτρα 2015. Διαθέσιμο
από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://eclass.upatras.gr/courses/CEID1105/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

- Οι διαφάνειες βασίζονται στο βιβλίο «C++ How to Program, 8th Edition, Harvey M. Deitel, Paul J. Deitel, Prentice Hall.»

